

Tapaustutkimus Haastattelut

Joitain huomioita

Case study

A conventional wisdom

The detailed examination of a single example of a class of phenomena, a case study cannot provide reliable information about the broader class, but it may be useful in the preliminary stages of an investigation since it provides hypotheses, which may be tested systematically with a larger number of cases.

(Abercrombie, Hill, & Turner, 1984)

Not wrong but simplified

Misunderstandings

(Flyvbjerg, 2006)

- **Misunderstanding 1:** General, theoretical (context-independent) knowledge is more valuable than concrete, practical (context-dependent) knowledge.
- **Misunderstanding 2:** One cannot generalize on the basis of an individual case; therefore, the case study cannot contribute to scientific development.
- **Misunderstanding 3:** The case study is most useful for generating hypotheses; that is, in the first stage of a total research process, whereas other methods are more suitable for hypotheses testing and theory building.
- **Misunderstanding 4:** The case study contains a bias toward verification, that is, a tendency to confirm the researcher's preconceived notions.
- **Misunderstanding 5:** It is often difficult to summarize and develop general propositions and theories on the basis of specific case studies.

Mistä on kyse?

- Tapauksen määrittäminen on keskeinen osa tutkimusta
- Ilmiöt, jotka määräytyvät ajan, paikan tai jonkin muun kriteerin mukaan (alue, kunta, tapahtuma, toiminto, yksilö, ryhmä jne.)
- Tapaus osana tiettyä kokonaisuutta (konteksti / ilmiö)

Tapaustutkimuksen tyypittely

Kuvaileva tapaustutkimus (illustrative)

- Tavoitteena tiheä kuvaus ja looginen kertomus tapahtumista

Intensiivinen tapaustutkimus (intensive)

- Tavoitteena ainutlaatuisen ja tästä syystä teoreettisesti mielenkiintoisen tapauksen tiheä kuvaus, tulkinta ja ymmärtäminen

Ekstensiivinen tapaustutkimus (extensive)

- Tavoitteena on joko selittää ilmiöitä tai kehittää uutta teoriaa käyttämällä empiirisenä materiaalina yhtä tapausta tai useita tapauksia ja niiden vertailua

Intrinsitiivinen tapaustutkimus

- Tavoitteena oppia lisää tapauksen ainutlaatuisuudesta eikä niinkään rakentaa teoriaa

Tapaustutkimuksen tyypittely

Selittävä tapaustutkimus (explanatory)

- Miksi tapaus on juuri sellainen kuin se on tai miksi se on kehittynyt juuri tietyllä tavalla

Eksploratiivinen tapaustutkimus (exploratory)

- Tavoitteena tuottaa uusia teoreettisia ideoita, käsitteitä, propositioita tai hypoteesejä syistä, olosuhteista, tai prosesseista

Välineellinen tapaustutkimus (instrumental)

- Tapaustutkimuksella on välineellinen merkitys eli sen avulla halutaan ymmärtää jotain muuta kuin vain kyseistä tapausta

Table 1
Strategies for the Selection of Samples and Cases

Type of Selection	Purpose
A. Random selection	To avoid systematic biases in the sample. The sample's size is decisive for generalization.
1. Random sample	To achieve a representative sample that allows for generalization for the entire population.
2. Stratified sample	To generalize for specially selected subgroups within the population.
B. Information-oriented selection	To maximize the utility of information from small samples and single cases. <u>Cases are selected on the basis of expectations about their information content.</u>
1. Extreme/deviant cases	To obtain information on unusual cases, which can be especially problematic or especially good in a more closely defined sense.
2. Maximum variation cases	To obtain information about the significance of various circumstances for case process and outcome (e.g., three to four cases that are very different on one dimension: size, form of organization, location, budget).
3. Critical cases	To achieve information that permits logical deductions of the type, "If this is (not) valid for this case, then it applies to all (no) cases."
4. Paradigmatic cases	To develop a metaphor or establish a school for the domain that the case concerns.

Haastattelut

Arviointikriteerit

Laadullisessa tutkimusotteessa tutkija lähestyy vähitellen perusteltua tulkintaa

Aineiston riittävyys ja analyysin kattavuus

- Tulkinta ei perustu satunnaisiin havaintoihin
- Aineiston kylläntyminen
- Graduissa toiveena 10+ haastattelua

Analyysin arvioitavuus / läpinäkyvyys

- Lukijan on kyettävä seuraamaan tutkijan päättelyä ja lukijalle on annettava edellytykset hyväksyä tehdyt tulkinnot tai riitauttaa ne tarvittaessa

Toistettavuus

- Toinen tutkija ei saisi päätyä samaa viitekehystä, tutkimusongelmaa ja menetelmiä käyttäen tässä esitettyjen tulkintojen kanssa ristiriitaisiin vaan niitä täydentäviin tuloksiin

Koherenssi

- Pyritään johdonmukaiseen ja koherenttiin tulkintaan / epäjohdonmukaisuuksia ei eliminoida vaan pyritään ymmärtämään miksi niitä esiintyy

Haastattelujen perusta

- **Kunnioitus ja uteliaisuus** sitä kohtaan, mitä toinen ihminen kertoo, tietää ja ajattelee
 - Omia näkemyksiä **EI** tule syöttää haastateltavalle, vaikka haastattelija ei olekaan neutraali toimija vaan “haastattelusuhteen” osapuoli
- **Systemaattinen pyrkimys** ymmärtää toista ihmistä
- Aktiivinen pyrkimys ylittää **kommunikaatiokuilu** haastattelijan ja haastateltavan välillä
 - Sama sana saattaa merkitä haastateltavalla eri asiaa kuin haastattelijalle
 - Haastateltavan on annettava kertoa asioista omalla kielellään minkä jälkeen aineisto analysoidaan omalla käsitteistöllä

Haastattelutyyppejä

- **Historialliset kehityskulut**

- Kaivetaan esille jossain tietyssä kehityskulussa mukana olleen henkilön kokemukset ko. prosessista (myös muuta aineistoa)

- **Yksilö- ja/ tai organisaatiohistoriat**

- Kaivetaan esille yksilön kehityskaaren avulla näkökulmia yhteiskunnalliseen muutokseen yms.

- **Evaluaatiot**

- Miten suunnitelmat, ohjelmat, uudistukset, yms. ovat onnistuneet

- **Ryhmähaastattelut (focus group)**

- **Kulttuurinen haastattelu**

- Normit, arvot yms. huomion kohteena

- **Fokusoidut haastattelut**

- Haastattelu kohdistuu johonkin tiettyyn tapahtumaan tai prosessiin yms.

- **Ilmiötä haarukoivat haastattelut**

- Piiritetään jotain tiettyä ilmiötä erilaisista näkökulmista

Suunnittelu

Mitä kysytään, keneltä ja miksi

- Laadulliset haastattelut ovat iteratiivisia, joustavia ja jatkuvia
 - Matkalla saa oppia kunhan päämäärä pysyy mielessä
 - Erilaiset näkökulmat samaan ilmiöön
- Tutkimustehtävä ohjaa haastateltavien valintaa
 - Lumipallomenetelmä
 - Kotiläksyjen teko – ei kannata kysyä asioita, jotka on mahdollista saada muista lähteistä
- Kunnon käsitteellinen viitekehys ja aiheen hallinta ovat edellytyksiä hyvälle haastattelulle
- Hyvä suunnittelu auttaa keräämään oleellista tietoa ja auttaa vakuuttamaan lukijat siitä, että aineisto on kerätty systemaattisesti ja harkiten

Kysymysten luonne

- **Pääkysymykset** (pitävät haastattelun kasassa)
 - Vain muutama / johtavat teemat paketoituna kysymyksiksi / haastattelun runko / mitä ainakin haluan tietää
- **Välikysymykset** (selkeyttävät ja vievät loppuun)
 - Signaaleja siitä, että haastatteliija haluaa pidemmän ja/tai syvemmän vastauksen / esimerkkien pyytäminen yleensä hyvä idea
 - Signaaleja siitä, että haastatteliija haluaisi vastauksen loppuvan, jotta voidaan mennä eteenpäin
- **Jatkokysymykset** (syventävät)
 - Vastausten konteksti / esimerkit ja konkretia / seuraamukset
 - Myös täydentävät jatkohaastattelut ovat mahdollisia (usein toivottavia)

Interview guide – themes

Preparedness to ask continuation questions, concretization, examples

What is the interviewee involved in, and why?

(starting question about the work he/she is doing)

- What is the main ambition?

What are the most important activities?

- Why is it important what the respective organisation is doing?
- Is there a formulated strategy guiding the actions?
- Examples of success and/or failure

Who are the most important actors in his/her field, and why?

- Who/what influences the developments in the field and her/his activity and how?
- Locally, regionally, nationally, globally

What are the main enablers?

- How does he/she exploit the opportunities?
- Pointers: Policy, legislation, funding, market development, communication with the main stakeholders, education/skills, unstable operating environment

What are the main obstacles, and how does she/he deal with obstacles?

- Pointers: Policy, politics, legislation, funding, market development, communication with the main stakeholders, education/skills, unstable operating environment, uncertain future demand

Yhteydenotto

- Kohteliaisuus, asiallisuus
- Taustoitus
 - Lyhyesti: Mitä tutkitaan, missä tehdään, kuka ohjaa
- Ajoitus
 - Haastattelut tulee sopia ajoissa
 - Kerrottava aikaa sopiessa kauanko haastattelu kestää
 - Annettava omat yhteystiedot mahdollisia muutoksia varten
 - Sähköposti (puhelu)

Haastattelun kuluessa

- Aluksi lyhyesti mistä on kysymys
 - Lupa nauhoittamiseen (jos)
 - Vakuutettava että yksittäisiä vastauksia ei näe kuin tutkija itse ja että aineisto käsitellään luottamuksellisesti
- Seurattava keskustelun etenemistä
 - On helppoja ja on vaikeita haastateltavia / jotkut puhuvat paljon, toisten kanssa tarvitaan hohtimia / pää kannattaa pitää kylmänä ja keskittyä itse asiaan
 - Kannattaa aloittaa “helpolla kysymyksellä”
 - Usein saa vastauksia tuleviin kysymyksiin muun asian yhteydessä – ei kannata kysyä uudestaan jo vastauksen saanutta kysymystä
 - Jankkaaminen ei ole suositeltavaa

Aineiston analyysi

Jatkuva analyysi

- Alkaa jo haastattelujen kuluessa / jatkuu haastatteluja purettaessa / terävöityy ja syvenee varsinaisessa analyysivaiheessa
- “Älyllistä pallottelua” käsitteellisen viitekehyksen ja haastatteluaineiston välillä / kokonaiskuva alkaa hahmottua / valtava määrä yksityiskohtia jää pyörimään mielessä
- Tutkimuspäiväkirjan pitäminen hyödyllistä

Kokonaisuuden hahmottaminen

- Koko haastatteluaineisto luetaan läpi / hahmotetaan kokonaiskuvaa / keskitytään tutkimuksen johtaviin teemoihin, käsitteisiin ja ideoihin
- Tuotoksena syntyy lähtökohta koodaukselle (nimilappuistamiselle), tutkimuksen käsitteellinen viitekehys on koko ajan taustalla

Koodaus / “nimilappuistaminen”

- Aineisto luetaan uudestaan teemoittain / tavoitteena koodata koko aineisto teemoittain ja/tai käsitteittäin (uusia teemoja, käsitteitä ja/tai ideoita nousee esiin / jos syntyy uusia kategorioita, pitää palata aineiston alkuun)

Aineiston analyysi

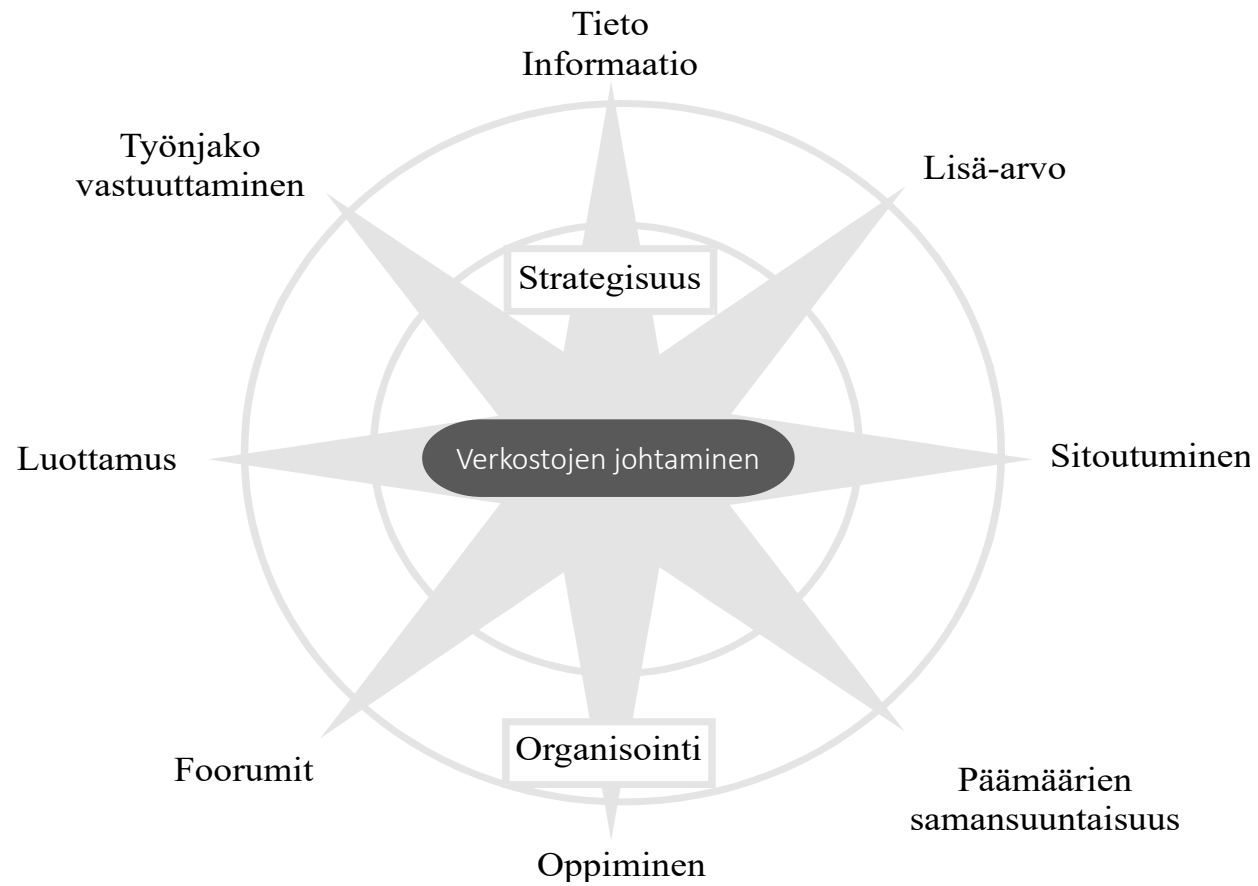
Analyysi teemoittain ja teemojen välillä

- Tehdään vertailuja teeman **sisällä** ja etsitään yhteyksiä, variaatioita ja nyansseja
- Tehdään vertailuja teemojen **välillä** ja etsitään yhteyksiä, variaatioita ja nyansseja

Johtopäätösten teko

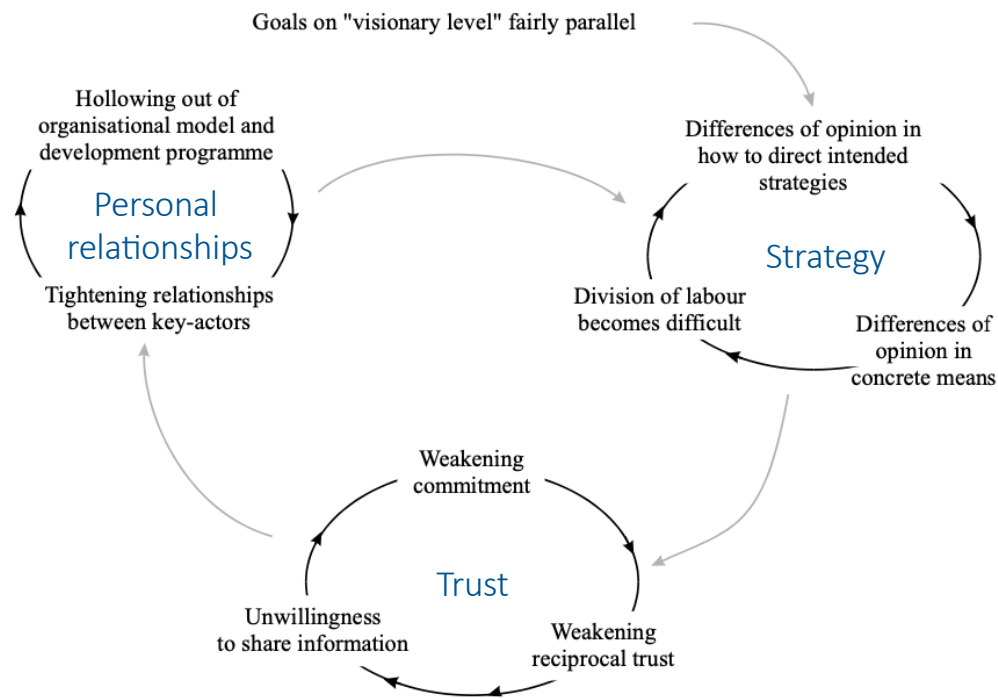
- Kokonaiskuva (tulkintoja ja/tai selityksiä) tutkittavasta ilmiöstä
- Miten tulokset suhteutuvat aiempaan teoriaan ja/tai käytäntöihin – ovatko tulokset samansuuntaisia, ristiriitaisia, täydentäviä jne.

Haastatteluaineiston analyysin tavoitteena on tuottaa täsmällinen, syvälinen ja seikkaperäinen mutta silti hienovarainen tulkinta tutkittavasta aiheesta

Epäluottamuksen kehä

Empiria

Johtaminen / kehittäminen

Empiria

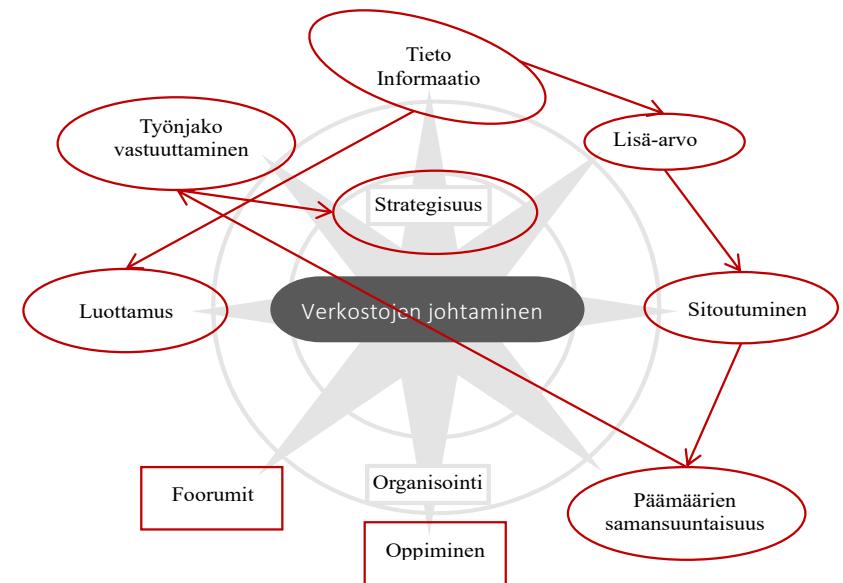

Figure 3. The vicious circle of *Seinänaapurit* reflecting rather poor quality of policy process.

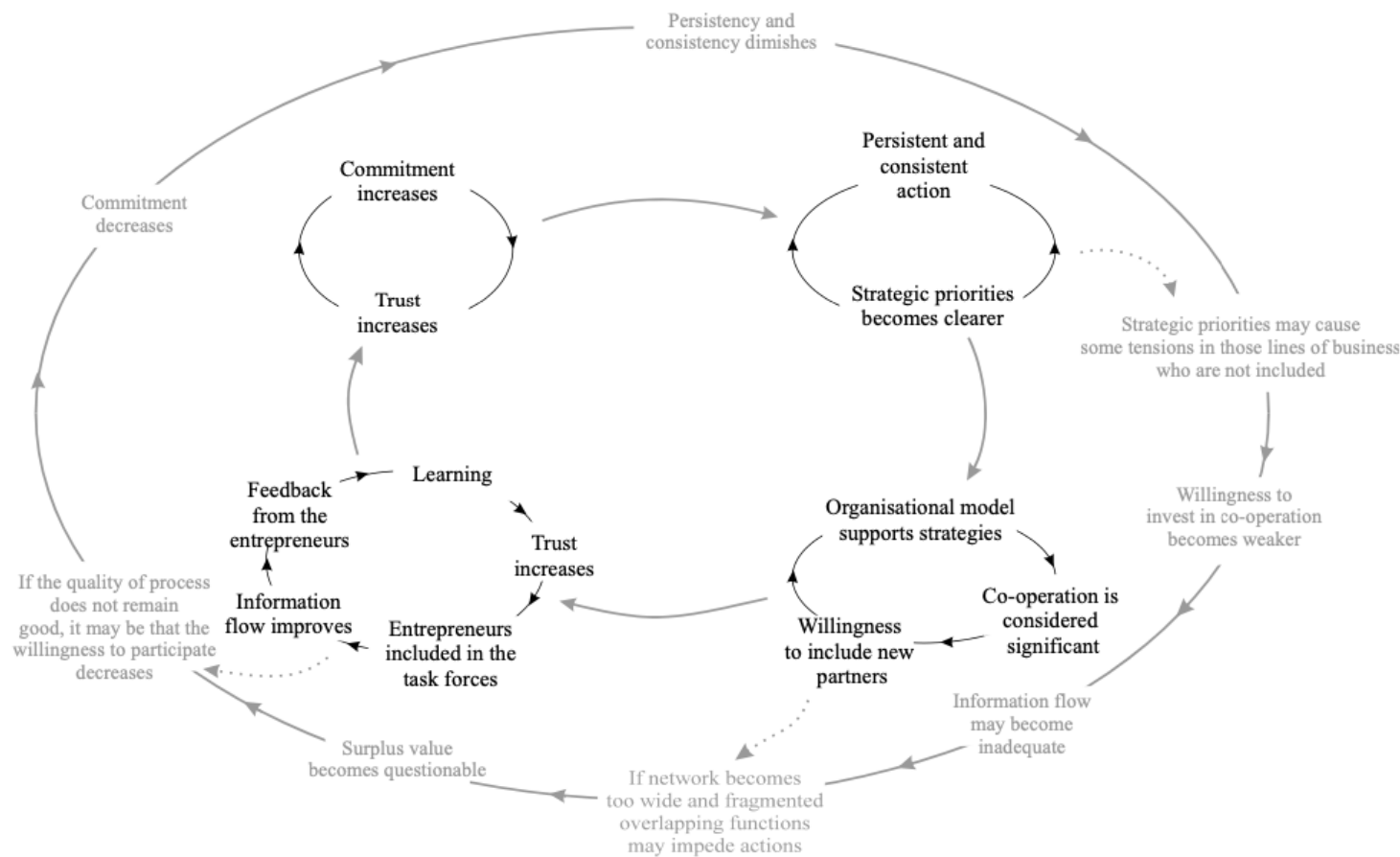

Figure 4. The positive circle of Oulu's sub-region reflecting rather high quality policy process.

Olennaista on...

kuulla teemoja ja tarinoita
tunnistaa käsitteitä
ja
etsiä niiden välisiä yhteyksiä